

Salon kaupunki

Dnro 2336/00.02.00.01/2017

Kaupunginvaltuuston kyselytunnin pöytäkirja 2/2017

Aika 30.10.2017

Paikka Valtuustosali Tammi, Salon kaupungintalo, os. Tehdaskatu 2, Salo

§ 5 Kai Schneiderin kysymys 25.9.2017 kaupunginjohtajalle kaupungin metsien suojelutilanteesta

Kai Schneider teki kaupunginjohtajalle seuraavan kysymyksen:

”Keväällä 2011 kaupungin hallitus päätti suojella Salon kaupungin omistamista metsistä vähintään 5 %.

Nyt suojeltujen metsien osuus onkin vain 2,2 %

Kysymys kuuluu: Mikä on metsien suojelun tilanne parhaillaan Salossa? Onko tulevaisuudessa tarkoitus päästä 5 % :n suojelutavoitteeseen?

Olisiko kaupungin imagon puolesta hyvä tehdä suojelupäätökset jo tänä vuonna Suomen 100 - vuotisjuhlan kunniaksi? (Luonnonmetsäsäätiöllä on hyviä ehdotuksia suojeltavista kohteista, joista osa voisi olla kansallispuistoon kytköksissä).

Paras lahja 100 - vuotiaalle isänmaalle on metsien suojelu ja luonnon monimuotoisuuden edistäminen.”

Kaupunginjohtajan vastaus:

Kaupunginjohtaja ilmoitti vastauksenaan kaupungingeodeetti Ari Vainion laatiman seuraavan selvityksen:

Tuo noin 2,2 % on se luku, joka Metso –kartoituksen myötä myytiin tuolloin ns. ensimmäisessä vaiheessa valtiolle kaupungin maaomaisuudesta suojelutarkoituksiin. Luku on syntynyt vuoropuhelussani SSS:n toimittaja Kiviluodon kanssa käymässäni keskustelussa hänen aiheeseen liittyvää lehtijuttua kootessaan. Seuraavana vaiheena oli jo neuvottelutulos tätä suuremmasta kaupasta eli prosenttiosuus olisi noussut noin 5%:iin tai yli. Ministeriö ei kuitenkaan hyväksynyt kaupan ehtoja, jotka paikallistasolla ELY:n kanssa olimme sopineet. Myöhemmin asiaa ELY:n kanssa keskusteltuamme luvattiin jatkaa, kun heillä on henkilöresursseja edetä asiassa.

Tällä hetkellä työlistallamme on selvittää kaupungin omistamilla maa-alueilla olevien suojelualueiden yhteispinta-ala. Näin saamme tulokseksi edellä mainitun suojelualueeksi luovutetun prosenttiosuuden ja kaupungin tällä hetkellä omistamien suojelualueiden yhteismäärän. Näin saatua % - määrää tulee mielestäni verrata asetettuun 5%:n tavoitteeseen. Tavoitteena on saada tuloksia seuraavien viikkojen aikana.

Lisäksi meillä on tietoa useista pienemmistä kohteista mm. em. kartoituksen tuloksena, joilla on erityisiä luontoarvoja. Näiden kohteiden osalta olemme toteuttaneet ns. maanomistajan oikeutta suojella alueita hakkuilta yms. toimenpiteiltä ilman erityispäätöksiä parantaen näin erityiskohteiden suojelua lisäten luonnon monimuotoisuutta. Lisäksi alueissa on mukana joitakin kaupungin edun kannalta tärkeitä kohteita, jotka käytännössä suojellaan, mutta emme halua niille suojelustatusta tai menettää niiden omistus- hallintaoikeutta.

Ari Vainio, kaupungingeodeetti

§ 6 Vihreän valtuustoryhmän kysymys 25.9.2017 kaupunginjohtajalle kaupungin vedenotosta

Mira Aaltonen esitti Vihreän valtuustoryhmän puolesta seuraavan kysymyksen: Salon väestömäärä ja teollisuus ovat viime aikoina vähentyneet, joten tarve vedelle on pienentynyt. Pöyryn Salolle 2011 tekemän selvityksen mukaan Salolla on ollut aiemmin vedenkulutus n. 10 000 m³ per vuorokausi, ja lupia muualta kuin Kalattomannotkon ja Kaskistonnummen alueelta on ollut noin 20 000 m³ per vuorokausi.

Salolla on saman selvityksen mukaan omalla alueellaan noin 56 000 m³ per vuorokausi vedentuotanto omilla pohjavesialueillaan, jotka eivät sijaitse suojelluilla alueilla.

Miksi Salo haluaa vettä tuhoamalla Natura 2 000 -alueen ja luonnonsuojelualueiden luontoarvot, kun sillä olisi muitakin alueita mistä ottaa vettä?

Mikäli Natura-alueelta harkitaan pohjavedenottoa, on Luontodirektiivin tulkintaohjeen

http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/art6/new_guidance_art6_4_fi.pdf

mukaan kaikki muut mahdolliset vaihtoehtoiset hankkeet selvitettävä. Onko näitä selvityksiä tehty?

Mikä on Salon vesijohtoverkon kunto?

Millaiset ovat vesijohtoverkon korjaussuunnitelmat ja niiden aikataulu?

Kuinka paljon Natura-alueella vedenoton ympäristövaikutusten tarkkailu maksaa Salolle vuositasolla?

Kaupunginjohtajan vastaus

Kaupunginjohtaja antoi kysymykseen liikelaitoksen toimitusjohtaja Kalle Virtasen laatiman selvityksen:

Tausta

Kiikalassa Salon kaupungin ja Someron kaupungin alueella sijaitsevaa pohjavesimuodostumaa on suunniteltu Salon kaupungin vedenottoon. Alueella ensimmäiset tutkimukset on tehty 1970-luvulla. Vedenotto on alueelta alkanut vuonna 2009 määräaikaisella vedenottoluvalla, jota on jatkettu toisella määräaikaisella luvalla. Nykyinen lupa päättyy maaliskuussa 2018. Salon kaupunki on hakenut kohteeseen jatkolupaa vedenotolle. Alueella on kaksi vedenottokaivoa. Haettava vedenoton lupamäärä 1000 m³/vrk vastaa noin 15 % Kaskiston pohjavesialueen arvioidusta pohjaveden muodostumismäärästä (6500

m³/vrk). Vedenottohankkeessa on mukana lisäksi entiset Halikon ja Perttelin kunnat sekä ELY-keskus 30 % osuudella. Kiikalasta otettavasta vesimäärästä 95 % johdetaan vanhan Halikon alueelle.

Vuonna 2000 vedenottamoiden alue ja niiden ympäristö liitettiin osaksi Suomen Natura 2000-suojeluverkostoa. Vedenottoluvat ovat olleet määräaikaista hankkeen mahdollisten luontovaikutusten vuoksi. Suomessa on useampia vedenottohankkeita, joiden lupakäsittely on pitkittynyt luontovaikutusten arviointiin liittyen, mm. Tampereella, Oulussa ja Kauhajoella. Natura-alueille on kuitenkin sijoitettu vedenottoa myös onnistuneesti mm. Turun seudulla.

Mikä on Salon vesijohtoverkoston kunto?

Salon alueen vesijohtoverkoston hukkaprosentti on 17 %. Vanhan Salon aikaan vuotoprosentti oli 8 %, joten kuntaliitosten myötä heikkokuntoisempaa verkostoa on tullut vesilaitoksen vastuulle. Hukkaprosenttiin sisältyy kaikki laskuttamaton vesi, eli verkostojen vuotojen lisäksi verkoston huuhteluun, paloposteihin, kenttienkasteluun, pumppaamoiden ja verkostojen pesuun käytetty vesi. Hukkaprosentti ei siis täysin vuotamattomassa verkostossakaan ole koskaan 0 %. Vesilaitoksen laskuttamattoman veden hyväksyttävänä tasona pidetään vielä 10 % osuutta.

Millaiset ovat vesijohtoverkon korjaussuunnitelmat ja niiden aikataulu?

Vesijohtoverkon kunnostusta tehdään 500 000 - 700 000 eurolla vuosittain. Kunnostuksen pyrkimyksenä on päästä vastaavaan tilanteeseen kuin ennen kuntaliitosta, jolloin hukkaprosentti oli 8 %. Tavoite pyritään saavuttamaan vuoteen 2030 mennessä.

Ympäristövaikutusten tarkkailuun käytetty summa on 50 000 - 80 000 €/vuosi.

Mikäli Natura-alueelta harkitaan pohjavedenottoa, on Luontodirektiivin tulkintaohjeen

http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/art6/new_guidance_art6_4_fi.pdf

mukaan kaikki muut mahdolliset vaihtoehtoiset hankkeet selvitettävä. Onko näitä selvityksiä tehty?

Kyseinen asiakirja ei koske nyt käsiteltävänä olevaa Liikelaitos Salon Veden pohjavedenottoa vaan siinä on kuvattu mm. jäsenvaltion vaihtoehtoisten menettelytapojen selvittämismenettelyt, mikäli Natura-verkostolle aiheutuu jostakin hankkeesta merkittävää haittaa eli vaikutuksia Natura-alueen tai verkoston koskemattomuuteen. Kyseisen ohjeistuksen soveltaminen ei ole koskaan ollut tarpeen hankkeessa, jossa Hyyppärän harjualueen Natura-alueen direktiiviluontotyypeille ja -lajeille ei ole arvioitu kohdistuvan vedenotosta merkittävää haittaa.

Miksi Salo haluaa vettä tuhoamalla Natura 2000 -alueen ja luonnonsuojelualueiden luontoarvot, kun sillä olisi muitakin alueita mistä ottaa vettä?

Kalattomannotkon ja Kaskistonnummen vedenottoamailta on tavoitteena ottaa vettä 1000 m³/vrk, joka on 5 % koko Natura-alueen pohjavesimäärästä. Rajoittamalla vesimäärä näin vähäiseksi on lähtökohtaisesti varmistettu, että hanke ei merkittäväällä tavalla uhkaa Hyyppärän harjualueen Natura-alueen luontoarvoja. Natura-alueella on kuitenkin vedenottamon lähellä olevia kohteita, kuten järviä ja lampia, joihin vaikutuksia joudutaan seuraamaan ja arvioimaan tarkemmin.

Hyypärän harjualueella on tehty kasvillisuuden velvoitetarkkailua vuodesta 2010 lähtien. Pillistönsuolla, Lamminlähteellä ja Kalattomannotkossa on kussakin 20 ja Yrttikorvessa 40 kasvillisuusnäytealaa, joilla vedenoton vaikutuksia lähdelajistoon seurataan. Lisäksi Kalaton-lammella tehdään vuosittain vesikasvillisuuskartoitus ja Pillistönsuolla, Lamminlähteellä ja Yrttikorvessa röyhysaran versolaskentaa. Kahdeksan vuoden seurannan jälkeen näyttää siltä, että vähäistä tihkupintojen kuivumista on tapahtunut Pillistönsuon pohjoisreunalla, joka sijoittuu lähimmäksi Kalattoman vedenottamoaa sekä Lamminlähteen kasvillisuuslinjan 2 alueella, joka sijoittuu lähimmäksi Kaskistonnummen vedenottamoaa. Kalattomannotkossa tai Yrttikorvessa ei ole havaittavissa vedenotosta johtuvia vaikeuksia. Hankkeesta tehdyissä Natura-arvioinneissa vaikutusten ei ole arvioitu nousseen merkittävälle tasolle.

Salon käyttöönottamattomat pohjavesivarat ja vedenottamoiden kehittämismahdollisuudet ovat rajalliset. Pohjavesialueilla laskennallisesti muodostuvat vesimäärät (ympäristöhallinnan tiedot) ovat yleisesti suurempia kuin alueilta todellisuudessa käyttöön saatavat vesimäärät. Tähän on syynä mm. veden laatutekijät sekä pohjavesialueiden jakautuminen useisiin valuma-alueisiin. Lisäksi pohjavesimuodostumat sijaitsevat joissakin tapauksissa kaukana olemassa olevasta vesijohtoverkostosta. Em. perusteella vedenotto ei ole aina teknis-taloudellisesti järkevää, vaikka alueella olisikin käyttöönottamattomia pohjavesivaroja. Salon vedenottamoilta ei saada käyttöön vesiluvan mukaisia vesimääriä lähinnä veden laatusyiden vuoksi. Uuden alueen käyttöönotto valitusprosessit huomioiden vi keskimäärin 6-8 vuotta.

Kysymys Salon pohjavesivaroista ja vedenottamoiden kapasiteetista on noussut toistuvasti esille arvioitaessa Kiikalannummen ja Kalattomannotkon vedenottamoiden tarpeellisuutta. Liikelaitos Salon Vesi laatii syksyn 2017 aikana selvityksen nykyisten vedenottamoiden kapasiteetista ja vedenhankintamahdollisuuksista pohjavesialueilla Natura-alueiden ulkopuolella.

(Taulukot liitteenä).

Mira Aaltonen esitti seuraavat lisäkysymykset:

Koskevatko esitetyt kustannukset luontoarvojen tarkistamisesta koko kaupunkia vai Hyypäränharjua? Ovatko tiedot veden hävikistä tarkkoja ja oikeita? Onko selvitetty mahdollisuutta saada vettä Paimiosta? Miten Muurlan mahdollinen vesiyhteys vaikuttaa vedenottoon?

Kaupunginjohtaja vastasi, että ei lähde arvioimaan esitettyjä hävikin prosenttilukuja selvittämättä niitä erikseen.

Paimiosta on käyty keskusteluja liikelaitoksen toimitusjohtajan kanssa. Tulevaisuudessa on otettava kantaa siihen, kehitetäänkö verkostoa naapurikuntien kanssa.

Muurlaan tultaneen tekemään vesihuollon investointeja. Tässä vaiheessa uusien vedenoton kannalta ei voi sulkea pois tätäkään vaihtoehtoa, mutta nykyisillä ottamot eivät riitä kuitenkaan ratkaisemaan vedenoton tarpeita.

§ 7 Jaana Haapasalon valtuustokysymys kaupunginjohtaja Lauri Innalle

”Salon kaupungin konsernia johtaa ylimpänä päätöksentekuelimenä kaupunginvaltuusto. Valtuusto päättää muun muassa kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista.

Nyt kaupunginhallituksen konsernijaosto on antanut myönteisen ennakkokannan suunnitteilla olevaan Korvenmäen jätteenpolttolaitokseen, jota kutsutaan ekovoimalahankkeeksi.

Kysynkin, milloin jätteenpolttolaitoksen perustamista koskeva asia tulee valtuuston päätettäväksi?

Salossa 19. lokakuuta 2017
Jaana Haapasalo
Kaupunginvaltuutettu”

Kaupunginjohtajan vastaus:

”Ekovoimalan perustaminen on Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n ja Salon Kaukolämpö Oy:n yhteinen hanke. Salon Kaukolämpö Oy on pyytänyt kaupungin ennakkonäkemyksiä ekovoimala-hankkeesta. Hallintosäännön 24 §:n mukaan konsernijaosto antaa kaupungin ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa. Yhtiön ennakkonäkemyksyyntö perustuu konserniohjeen kohtaan 2.7, jossa mm. yhtenä perusteena ennakkonäkemysten pyytämismuutokselle on toimintaan nähden merkittävät investoinnit. Salon Kaukolämpö Oy on konserniohjeessa määritelty strategiseksi tytäryhteisöksi, joka on 100 %:sti kaupungin omistuksessa.

Ekovoimala-hankkeesta informoitiin kaupunginvaltuustoa iltakoulussa 9.10.2017. Iltakoulussa asiasta annettiin hyvin kattavat tiedot. Ohjelmassa esiteltiin hankkeen sisältö ja taustaa, yritysvaikutusten arviointi, Salon kaukolämpö Oy:n näkökulma sekä rahoitus kaupunkikonsernin näkökulmasta. Valtuutetuilla oli mahdollisuus esittää kysymyksiä ja näkemyksensä asiaan. On myös huomattava, että voimalaitokselle on aiemman valmistelun yhteydessä myönnetty ympäristölupa, mikä on edellyttänyt merkittävää hankkeen viranomaisarviointia. Ympäristölupakäsittely käynnistetään uudelleen nyt, kun voimalaitoksen omistajuus muuttuu.

Iltakoulun jälkeen konsernijaosto päätti 9.10.2017 ennakkonäkemysten antamisesta hallintosäännön 24 §:n mukaisin valtuuksin. Ennakkonäkemysten antaminen ei ole tulossa kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi, koska hallintosäännön mukaan päätösvalta asiassa kuuluu konsernijaostolle. Lounais-Suomen Jätehuolto Oy ja Salon kaukolämpö Oy tekevät asiasta osakeyhtiölain mukaiset päätöksensä.

Konserniyhtiöille asetettavat tavoitteet määritetään erikseen ja tuodaan kaupunginvaltuuston päätettäväksi.”

Jaana Haapasalo esitti seuraavat lisäkysymykset:

Missä vaiheessa tehdään jätteenpolttolaitosta tai sen rakentamista koskeva päätös, josta kuntalainen voi valittaa?

Olisiko mahdollista järjestää jätteenpolttolaitoksesta neuvoa-antava kansanäänestys?

Kaupunginjohtaja vastasi ensimmäiseen kysymykseen, että tällaista päätöstä ei ole näköpiirissä, jos yhtiöt tekevät osakeyhtiölain mukaiset päätökset. Tässä vaiheessa ei suljeta pois mahdollisuutta, etteikö asia joltain osin tule päätöksentekoon.

Kaupunginjohtaja vastasi jälkimmäiseen kysymykseen, että kuntalain mukaan kansanäänestyksen järjestäminen on mahdollista, mutta hän ei lähde tässä vaiheessa spekuloimaan kansanäänestyksen järjestämistä.

Juhani Nummentalo
Puheenjohtaja

Irma Nieminen
Pöytäkirjanpitäjä